

TÜRKÇE

ZIT ANLAMLI SÖZCÜKLER

Anlamları birbirinin karşıtı (zıttı) sözcüklere **zıt anlamlı** sözcükler denir.

Örnekler:

 acele yavaş

 acemi usta

 acı tatlı

 aciz güçlü

 aç tok

 açık kapalı

 açıkgöz saf

 açmak kapamak

 afacan uslu

 agresif sakin

 ağır hafif

 ak kara

 akıcı tutuk

 akşam sabah

 alacak verecek

 alakadar ilgisiz

 aleni gizli

 alçak yüksek

 alt üst

 amatör profesyonel

 arızalı sağlam

 art ön

 artı eksi

 asabi sakin

 aşağı yukarı

 ayan gizli

 aynı farklı

 az çok

 azami minimum

 barış savaş

 bariz gizli

 basit zor

 baş son

 bayat taze

 baygın ayık

 belli belirsiz

benzer farklı

beri öte

berrak bulanık

beyaz siyah

bilgili cahil

bilindik meçhul

bireysel toplumsal

bitişik ayrı

bitkin canlı

bol dar

borç alacak

boş dolu

bozuk sağlam

brüt net

bugün yarın

bulanık duru

buruşuk düzgün

bükme germe

bütün yarım

canlı ölü

cefa sefa

cesur korkak

cevap soru

ceza ödül

cılız şişman

cimri cömert

coşkun sakin

çabuk yavaş

çalışkan tembel

çıkış giriş

çift tek

çiğ pişmiş

çirkin güzel

çoğul tekil

çok az

çorak verimli

çökmek kalkmak

çözüm sorun

çukur tümsek

çürük sağlam

dağınık düzenli

dahil hariç

dalgalı durgun

dar geniş

deli akıllı

dertli neşeli

dış iç

dikit sarkıt

dikkatli dalgın

doğal yapay

doğu batı

dolu boş

doruk dip

dost düşman

düş gerçek

eğik dik

eğri doğru

eksi artı

eksik fazla

elit sıradan

en boy

endişe güven

engebeli düz

enlem boylam

enteresan olağan

erken geç

esir özgür

eski yeni

eşit farklı

evcil yabancı

evet hayır

fakir zengin

farklı benzer

fayda zarar

fazla az

fedakâr bencil

fert toplum

galibiyet yenilgi

gam sevinç

gece gündüz

geç erken

geçici kalıcı

gelecek geçmiş

gelir gider

genç yaşlı

genel özel

geniş dar

gerçek yalan

geri ileri

germe bükme

geveze suskun

gevşek sıkı

girdi çıktı

güç kolay

güleç somurtkan

gülünç acıklı

gündüz gece

gür seyrek

güzel çirkin

haşarı uslu

hayır evet

haylaz uslu

hızlı yavaş

ırak yakın

ıslak kuru

ıssız kalabalık

iç dış

ihtiyar genç

ileri geri

iletken yalıtkan

ilk son

ilkbahar sonbahar

ince kalın

iniş yokuş

israf tutumluluk

iyi kötü

kaba ince

kabul red

kahraman korkak

kalabalık تنها

kalın ince

kalkmak oturmak

kapalı açık

kâr zarar

karamsar iyimser

keder neşe

keyif sıkıntı

kıraç verimli

kısa uzun

kısık açık

kısmen tamamen

kıt bol

kızgın sakin

kibar kaba

kirli temiz

kişisel toplumsal

kolay zor

komik acıklı

korkak cesur

kötü iyi

kuru yaş

kuzey güney

mağlup galip

masum suçlu

mat parlak

mazlum zalim

medeni ilkel

mutlaka belki

mümkün imkansız

nadir sık

narin kaba

negatif pozitif

opak saydam

öbür beri

öfkeli sakin

önce sonra

övgü yergi

özel resmi

pahalı ucuz

pak kirli

pratik teorik

puslu berrak

renkli soluk

resmi özel

sabah akşam

sabit hareketli

saçma mantıklı

sağ sol

sağlam çürük

sahte gerçek

sert yumuşak

sevimli sıkıcı

sevinç üzüntü

seyrek sık

seyyar sabit

sıcak soğuk

sığ derin

sihhat hastalık

sıkı gevşek

sıska gürbüz

katı sıvı

sol sağ

solo koro

somut soyut

son ilk

sulak kurak

sulh savaş

şamata sessizlik

şartlı koşulsuz

şatafat sadelik

şefkatli merhametsiz

şimdi sonra

şirin sevimsiz

şişman zayıf

taarruz savunma

taban tavan

taklit gerçek

takmak çıkarmak

tam eksik

tanıdık yabancı

taze bayat

tehlikeli güvenli

tek çift

tekil çoğul

tenha kalabalık

teori pratik

tiz pes

tombul zayıf

toy usta

tuhaf normal

tüketici üretici

tüketim üretim

uygar ilkel

uzak yakın

üvey öz

yaramaz uslu

yasak serbest

yatay dikey

yatık dik

yazılı sözlü

yazlık kışlık

yazmak silmek

yedek asıl

yenik galip

yerli yabancı

yıkık sağlam

yok var

yokuş iniş

yumuşak sert

zafer yenilgi

zıt eş

zinde yorgun

ETKİNLİK 1:

Aşağıdaki cümlelerin zıt anlamlılarını bulalım. Örnekteki gibi zıt anlamıyla cümle içerisinde kullanalım.

yatay	dikey	Bugün tahtaya dikey çizgiler çizdik.
tehlikeli		
yerli		
tam		
somut		
narin		
kâr		
tuhaf		

ETKİNLİK 2:

Aşağıdaki sözcüklerin zıt anlamlılarını bularak örnekteki gibi aynı sayıyı altına yazalım.

gür	siğ	pratik	taban	elit	doruk	eğik	kıraç	tiz	cefa
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

teorik	dik	sıradan	verimli	sefa	seyrek	pes	derin	dip	tavan
					1				

ETKİNLİK 3:

Aşağıdaki sözcüklerin karşında bulunan kutucuklara bu sözcüklerin zıt anlamlısını örnekteki gibi yazalım.

agresif	sakin
bitkin	
çoğul	
doğal	
en	
fert	
germe	
haylaz	
irak	
israf	

keder	
mat	
nadir	
övgü	
pak	
siska	
sulh	
şatafat	
taklit	
toy	

uygar	
üvey	
yatık	
yıkık	
zıt	
afacan	
brüt	
cefa	
düş	
resmi	

DEĞERLENDİRME TESTİ

1) "hastalık" sözcüğünün zıt anlamlısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) mat   B) ilaç
C) sıhhat   D) sulh

2) "keyif" sözcüğünün zıt anlamlısı aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?

- A) Neşeli insanlarla birlikte olmayı severim.
B) Bugün çok sıkıntılı bir gün geçirdim.
C) Ayşe bugün çok üzgündü.
D) Kerim hasta olduğu için okula gelemedi.

3) Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin karşıt (zıt) anlamlısı yoktur?

- A) kayık   B) elit
C) tuhaf   D) ilkel

4) Aşağıdaki sözcük çiftlerinden hangisinde zıt anlamlılık ilişkisi yoktur?

- A) tiz - pes
B) taarruz - savunma
C) puslu - berrak
D) ara - fasıla

5) Aşağıda verilen sözcüklerden hangisinin karşıt (zıt) anlamlısı vardır?

- A) uçak   B) doruk
C) tavşan   D) peynir

6) Aşağıdaki ikilemelerden hangisi zıt anlamlı kelimelerden oluşmuştur?

- A) gam sevinç   B) iş güç
C) çat pat   D) gizli kapaklı

7) Hangi sözcüğün karşıt anlamlısı yoktur?

- A) solo   B) dikiş
C) duman   D) asıl

8) Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin zıt anlamlısı yoktur?

- A) pes   B) tahta
C) çürük   D) güleç

9) Aşağıdaki sözcük çiftlerinden hangisi anlam ilişkisi bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) örnek - misal
B) muharebe - savaş
C) mani - engel
D) toplum - fert

10) Aşağıdaki sözcük çiftlerinden hangisi zıt anlamlı sözcüklerdir?

- A) soru - sual
B) matem - yas
C) bariz - gizli
D) şaka - latife

11) Aşağıdakilerden hangisi "dikiş" sözcüğü ile zıt anlamlıdır?

- A) sarkıt   B) haşarı
C) seyyar   D) sulak

12) "ayan" sözcüğünün zıt anlamlısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) azami B) gizli
C) üzölmek D) gökyüzü

13) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zıt anlamlı sözcüklere yer verilmiştir?

- A) Atatürk çocuklara değer veren bir liderdi.
B) Ekran başında uzun süre durmak gözlerimize zarar verir.
C) Uzun soruların cevapları genelde kısa olur.
D) Resmimi hemen bitirip boyamaya başladım.

14) "bulanık - duru" sözcükleri arasındaki anlam ilişkisi aşağıdaki sözcük çiftlerinden hangisinde vardır?

- A) hasret - özlem B) kılavuz - rehber
C) duygu - his D) gam - sevinç

15) Mehmet zıt anlamlı kelimeleri aşağıdaki gibi sıralamıştır.

Bu sıralamalardan hangisi yanlıştır?

- A) dâhil - hariç B) izahat - açıklama
C) kıt - bol D) sahte - gerçek

16) zinde saydam
tenha yorgun
opak kalabalık

Yukarıdaki sözcüklerden zıt anlamlılarına ok çekecek olursak aşağıdaki şekillerden hangisini elde ederiz?

- A) B)
C) D)

17) "enteresan" sözcüğünün zıt anlamlısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) güleç B) haşarı
C) olağan D) kibar

18) "sabit" sözcüğünün zıt anlamlısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) gizli B) kısık
C) bencil D) hareketli

19) Aşağıdaki sözcük çiftlerinden hangisi zıt anlamlıdır?

- A) kıyı - kenar B) mani - engel
C) sulak - kurak D) misal - örnek

20) "teori - pratik" sözcükleri arasındaki anlam ilişkisi aşağıdakilerden hangisinde yoktur?

- A) şimdi - sonra B) misal - örnek
C) yedek - asıl D) öbür - beri

CEVAP ANAHTARI

ETKİNLİK 2:

Aşağıdaki sözcüklerin zıt anlamlılarını bularak örnekteki gibi aynı sayıyı altına yazalım.

gür	siğ	pratik	taban	elit	doruk	eğik	kıraç	tiz	cefa
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

teorik	dik	sıradan	verimli	sefa	seyrek	pes	derin	dip	tavan
3	7	5	8	10	1	9	2	6	4

ETKİNLİK 3:

Aşağıdaki sözcüklerin karşında bulunan kutucuklara bu sözcüklerin zıt anlamlısını örnekteki gibi yazalım.

agresif	sakin
bitkin	canlı
çoğul	tekil
doğal	yapay
en	boy
fert	toplum
germe	bükme
haylaz	uslu
irak	yakın
israf	tutumluluk

keder	neşe
mat	parlak
nadir	sık
övgü	yengi
pak	kirli
sıksa	gürbüz
sulh	savaş
şatafat	sadelik
taklit	gerçek
toy	usta

uygar	ilkel
üvey	öz
yatık	dik
yıkık	sağlam
zıt	eş
afacan	uslu
brüt	net
cefa	sefa
düş	gerçek
resmi	özel

DEĞERLENDİRME TESTİ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
C	B	A	D	B	A	C	B	D	C	A	B	C	D	B	A	C	D	C	B